

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 1. Quid margarita?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

QVÆSTIO I.

Quid similitudo thesauri?

Euangelij
dignitas.

§. 1. **P**recium Euangelij hæc parabola indicat. thesaurus, magna pecunia sunt, & opes, inuenti magnum gaudium, tale est Euangelij auditi. Absconditur, ne quis præcipiat, non quod vnus fides alteri obstat, sed accommodare exponit inuentoris curam & sollicitudinem, quamvis interdum ita de beatitudine loquitur, quasi vnus eam adipisci non possit, nisi alter amiserit, Rom. 11. 19. Apoc. 3. 11. sed more humano. Ardentem enim hoc appetitur, quod æmulos & riuales habet. Magnum enim bonū putant, quod multi petunt. Scopis igitur istius parabole est, dignitatem Euangelij, qua reddimur beati, demonstrare.

Non ita Euangelium prædicandum dicimus, vt faciant Flacciani, vt negemus, in eo vllum præceptum esse: penitentiam enim prima voce inculcat. Quod etiam Calvinista Scharpius fatetur, cursu Theol. de Euangelio.

Christus
Euange-
lium.

Nec ab hac explicatione receditur, cum Christus thesaurus dicitur, quia in Euangelio Christus reuelatur, & a fidelibus retinetur. Irenæus lib. 4. cap. 43. sic intelligendus est. Nam Christum olim in agro absconditum, nunc inuentum, ait. Ita sane Christum nunciat, vt simul exhibeat. Per Euangelium viuimus. 2. Tim. 1. 10. Manifestata autem est nunc (gratia) per illuminationem Saluatoris nostri Iesu Christi, qui destruxit quidem mortem, illuminauit autem vitam, & in corruptionem per Euangelium.

Per Euangelium mors abolita est: quia eo Christus vsus est, vt aboleret: homines erudiendo, gratiam dando. Per hæc sacrificium sanguinis, quo precium soluit, applicatur.

VERSUS 45. 46.

Iterum simile est regnum celorum homini negotiatori, querenti bonas margaritas. Inuenta autem vna preciosa margarita, abiit, & vendidit omnia quæ habuit, & emit eam.

QVÆSTIO I.

Quid margarita?

Margarita
Euange-
lium.

§. 1. **M**argarita est regnum celorum, seu Euangelium, nos negotiatores. sensus ergo, id quod negotiator agit in emendis margaritis, id nos agere debere in acquirendo regno celorum: seu tale quid agitur in regno celorum, seu in Euangelio, quale sit in negotiatione gemmarum. Margaritam vero pro omnibus gemmis nominat, quarum magnum est precium.

Precia
Marga-
ritarum.

De Margaritis Plin. lib. 9. c. 35. [Origo argue gemmarum, nitura concha, est haud multum ostrearum conchis differens. Has vbi genitalis anni stimulauerit hora, pandentes sese quadam oscitatione, impleti toscido conceptu tradunt, grauidas postea eniti: partumque concharum esse margaritas pro qualitate roris accepti: si purus influxerit, candorem conspici: si vero turbidus, & sordidus fore, eundem pallere, cælo minante conceptum: ex eo quippe constare, cælique eis maiorem societatem esse, quam maris, inde nubi-

lum trahi colorem, aut pro claritate matutina serenum. Si tempestine latuerit, grandescere, & paratus.]

Hæc in Euangelium præclare conueniunt, cuius autem facile est accommodare, nec plura addo, cum plerique hoc in genere nimij sint.

§. 2. Euangelium Margarita etiam in eo simile est, quod in paruo angustoque vtriusque sit precium, ideoque non nisi à petitis aestimari solet. Pueri & rudes ludicra, aut poma præstant: nec enim magni quicquam aestimant, nisi quod tale oculis appareat, nec vtile, nisi cuius vsum in præsens intuentur. Euangelium vero ludæis scandalum, gentibus stultitia est. Mirantur pro tantillo margaritæ corpulculo, agros, domos, vitam denique ipsam impendi.

VERSUS 47. 48.

Iterum simile est regnum celorum sagena missa in mare, & ex omni genere piscium congreganti. Quam, cum impleta esset, educentes, & secus litus sedentes, elegerunt bonos in vasa, malos autem foras miserunt.

QVÆSTIO I.

Quæ vera lectio?

§. 1. **I**N Græcis non est, ex omni genere piscium: nam piscium, omittitur, ideo Beza alijque algam, herbas, sordes intelligunt. Beza. [Verus interpretis dicit piscium nomen, quoniam videlicet de piscatione agitur, nec inde videtur τὸν ὀρεῖον epitheton piscibus conuenire. Sed per pauci sunt pulchri vltus, & si qui forte in aquis ipsis mortui computuerunt, quod raro accidit, cum superarent, vix possint in sagenam dici incidisse. Itaque τὸ καλὰ potius dicendum vocari pisces, nec autem vocari algam, filices, arénulas, & sordes denique, quales solent ex aquarum fundo à piscatoribus attrahi, & rursus in aquas proijci: quamuis fortasse non fuerit ineptum de cæteris rebus in cilibus accipere, quæ vnâ cum piscibus ex aquarum fundo euericulo attrahuntur.]

Addendum tamen, & ex latino Græcus & Syrus textus corrigendus est. Nam omnes Latini patres ita legunt. Origenes vero etiam, & Græci a ij de piscibus interpretantur, vt est apud Origenem in cap. 13. vbi ait, malos pisces foras abijci. Erasmus Sabaudini ait, non tamen ex Hieronymi Chrysostomi interpretatione colligi, additum sit, nec ne. Quod quidem ad Hieronymi nomine editos commentarios attinet, non est dubium; in illis enim legitur, & exponitur.

Iterum simile est regnum celorum sagena missa in mare, &c. Impleto Hieremie vaticinio dicentis: Ecce ego mittam ad vos piscatores, multos: postquam audierunt Petrus, & Andreas, & Iacobus, & Ioannes filij Zebedæi: Sequimini me, & faciam vos piscatores hominum: contuleruntque sibi ex veteri & nouo testamento sagenam euangelicorum dogmatum, & miserunt eam in mare huius sæculi: quæ vsque hodie in medijs fluctibus tenditur, capiens de falsis & amarguribus quicquid inciderit, id est, & bonos homines & malos, & optimos pisces & pessimos. Cui autem venerit consummatio & finis mundi (vt ipse infra manifestius disserit) tunc sagena extrahetur ad litus: tunc verum secernendorum piscium signum demou-